

**Vereniging van
Nederlandse Gemeenten**

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 83 93
info@vng.nl

oktober 2020

vng.nl

Invoering Rechtmatigheidsverantwoording

Adviezen en best practices

Handreiking van VNG en IPO in samenwerking met gemeenten Alkmaar, Almere, Amersfoort en Utrecht en de provincies Flevoland en Utrecht

Colofon

Auteurs

Gemeente Alkmaar: drs. L.J. Braam- de Jong RA

Gemeente Almere: J.J. van Tongeren RA

Gemeente Amersfoort: F. Vaags

Gemeente Utrecht: C. Staal

Provincie Flevoland: B. Peters

Provincie Utrecht: J. Luiks

IPO: B.J. Jansen

VNG: A. Dijke

Dank aan alle meelezers voor hun input, in het bijzonder gemeente Leusden (G. Woltjer) voor een bijdrage aan de praktijkvoorbeelden.

Redactie

A. van den Berg

Coverfoto

Gemeente Goirle

Vormgeving

VNG: C.J.N. Koning

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Uitkomsten van interne controles	5
2.3	Bevindingen naar aanleiding van gesprekken met management	11
2.4	Bewuste keuzes om af te wijken van wet- en regelgeving	11
2.5	Fraudesignalen	11
2.6	Data-analyses	12
3	De rechtmatigheidsverantwoording	13
3.1	Onderdeel van jaarrekening of jaarverslag	13
3.2	Minimale informatie in de rechtmatigheidsverantwoording	13
3.3	Wat wordt opgenomen in de bedrijfsvoeringsparagraaf?	14
4	Mogelijke impact op uw organisatie	15
4.1	Rechtmatigheidsverantwoording als groeimodel	15
4.2	Perspectieven voor kijken naar de invloed op uw organisatie	15
4.3	Organisatie en besturing	16
4.4	Mens en cultuur	17
4.5	Processen en procedures	17
4.6	Systemen	18
	Bijlagen	19
A	Normenkader	20
B	Interne controle bij de provincies Flevoland en Utrecht	21
C	Risicoanalyse gemeente Alkmaar	25
D	Control Framework gemeente Almere	26
E	Scoping gemeente Almere	27
F	Rechtmatigheid als onderdeel van risicomanagement (gemeente Amersfoort)	28
G	Tekst rechtmatigheidsverantwoording commissie BBV	31
H	Digitalisering van de audit	32